

TYÖNEUVOSTO

LAUSUNTO

TN 1465-15

Bulevardi 6 D, PL 32

00023 VALTIONEUVOSTO

puh. 09 - 645 593

22.6.2015

21/2014

Lausuntoa oli pyydetty siitä, jääkö yksittäinen, nimikkeellä ”building project leader” toimiva työntekijä suorittamiensa tehtävien ja asemansa perusteella työaikalain soveltamisalan ulkopuolelle. Kun tästä kysymyksestä ei saadun selvityksen mukaan ollut erimielisyyttä lausunnonpyytäjän ja työnantajan välillä, enemmän lausunnon antamisen siitä katsottiin raukeavan.

Lausunnonpyytäjä: Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Asia: Työaikalain (605/1996) soveltaminen building project leader - tehtävänimikkeellä toimivaan työntekijään

Vireille: 11.12.2014

Työnantaja: X Oy

Lausuntopyyntö

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry (jäljempänä SAK ry) on pyytänyt työneuvostolta lausuntoa siitä, sovelletaanko X Oy:n building project leadereihin työaikalakia (605/1996). Kysymys on työntekijöistä, jotka suorittavat X-kauppaketjulle sen rakennusprojekteihin liittyviä tehtäviä. Käytetystä monikkomuodosta huolimatta lausuntopyyntöön kohteeksi on ilmoitettu yksi henkilö A, joka on kirjoittanut kuvauksen työskentelyolosuhteistaan.

A:n osuus rakennusprojektissa alkaa, kun hänen esimiehensä on käynyt kauppapaikka- ja vuokraneuvottelut. A tekee projektin aikataulun sekä tarvittavat tilaukset ketjun Ruotsissa sijaitsevaan keskitettyyn hankintayksikköön. Hän laatii annetun kehysten puitteissa projektille myös budjetin sekä tarkastaa, tiliöi ja hyväksyy siihen liittyvät laskut.

Jos tekeillä on uusi myymälä uuteen kauppakeskukseen, A käy aluksi rakennusurakoitsijoiden kanssa läpi projektin rakentamisen ketjun konseptin mukaisesti. Rakentamisen edetessä hän osallistuu työmaapalaveriin, valvontaan ja lopputarkastuksiin. A myös kilpailuttaa ja valitsee kalusteasentajat sekä valvoo heidän työtään. Vastaavat tehtävät A hoitaa silloinkin, kun kysymys on jo olemassa olevan myymälän remontoinnista. Kalusteasentajien lisäksi hän kilpailuttaa ja valitsee tällöin myös muut urakoitsijat. Ulkopuolisten urakoitsijoiden valvonnan ohella A tarkastaa X Oy:n palveluksessa olevien projektikoordinaattorin ja asentajan työlistat ja työt. Lausuntopyyntöön liitteeksi on otettu X Oy:n sisäiseen käyttöön tarkoitettu aineisto, johon sisältyy luettelomainen selostus building project leaderin toimenkuvasta.

A:n työsopimuksessa työajaksi on sovittu keskimäärin 37,5 tuntia viikossa ”sitien järjestettynä kuin tehtävän hoitaminen edellyttää”. Konttoripäivinä on käytössä liukuva työaika kello 8:n ja 10:n välillä.

A on antanut selvityksen keinoista, joilla työnantaja seuraa tai joilla työnantajan on ainakin mahdollista seurata hänen työaikaansa. Selvityksen mukaan A työskentelee pienessä 14 henkilön yksikössä, jossa ”kaikki tietävät toistensa menot” jo senkin vuoksi, että ne merkitään käytävän seinällä olevalle taululle. A myös käy kaikki projektikohtaiset menonsa erikseen läpi oman esimiehensä kanssa. Työpaikalla ei ole varsinaista työajan seuranta- tai kulunvalvontajärjestelmää, mutta tarvittaessa työntekijöiden menot voidaan tarkistaa monin eri tavoin. Työntekijät käyttävät ensiksikin sähköistä kalenteria. Toimiston hälytysjärjestelmä myös kertoo, kuka on avannut ovet ensimmäisenä ja vastaavasti sulkenut ne viimeisenä. Edelleen yhtiön IT-osasto voi paikannuksen avulla seurata, missä (työpaikalla, kotona vai ulkomailla) työntekijän tietokonetta ja puhelinta käytetään. Matkalaskuihin pitää merkitä matkan alkamis- ja päättymisaika, jotka työnantaja voi halutessaan tarkistaa kuiteista. Lisäksi yhtiön turvallisuuspäällikkö saa automaattisesti aikataulu- ja muut tiedot kaikista työntekijöiden tekemistä matkatilauksista.

Lausuntopyyntöissä on todettu X Oy:n pitävän A:ta sellaisena ylempänä toimihenkilönä, johon ei sovelleta työaikalakia. SAK ry:n oman käsityksen mukaan A taas kuuluisi toimenkuvansa perusteella työaikalain piiriin.

Asianosaisen kuuleminen

X Oy on kiistänyt lausuntopyyntöissä esitetyn väitteen siitä, että A olisi työnantajan näkemyksen mukaan sellainen ylempi toimihenkilö, johon ei sovelleta työaikalakia. Tämän lisäksi yhtiö on

lausumassaan todennut vain, ettei työaikalain soveltamisesta ole koskaan ollut puhetta A:n kanssa ja ettei A muutoinkaan ole missään yhteydessä viitannut asiaan.

Lisäselvitys

SAK ry ja X Oy ovat työneuvoston pyynnöstä toimittaneet asiassa myös eräitä lisäselvityksiä.

TYÖNEUVOSTON LAUSUNTO

Asiassa on kysymys siitä, kuuluuko X Oy:ssä tehtävänimikkeellä building project leader työskentelevä työntekijä A työaikalain (605/1996) soveltamispiiriin. Vaikka Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry on lausuntopyynnössään toisin paikoin viitannut kaikkiin samalla nimikkeellä toimiviin yhtiön työntekijöihin, itse lausuntopyynnön kohteeksi se on kuitenkin nimenomaisesti ilmoittanut yksin A:n ja hänen työskentelyolosuhteensa.

Lausuntopyynnössä on todettu työnantajan pitävän A:ta sellaisena ylempänä toimihenkilönä, johon ei sovelleta työaikalakia. Ylempi toimihenkilö voi jäädä työaikalain soveltamispiirin ulkopuolelle, mikäli hän suorittaa lain 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa määriteltyä työtä, ”jota siihen kuuluvien tehtävien ja muutoin työntekijän aseman perusteella on pidettävä yrityksen, yhteisön tai säätiön taikka sen itsenäisen osan johtamisena tai tällaiseen johtamistehtävään välittömästi rinnastettavana itsenäisenä tehtävänä”.

X Oy on lausumassaan kiistänyt Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n edellä mainitun väitteen. Tämän kiistämisen huomioon ottaen työneuvosto katsoo käyneen selväksi, ettei työnantaja ole pitänyt A:n työtä työaikalain 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna yrityksen johtamisena tai johtamiseen rinnastettavana itsenäisenä tehtävänä. Lausunnonpyytäjän ja X Oy:n välillä ei toisin sanoen ole erimielisyyttä, joka koskisi A:n työn jäämistä työaikalain soveltamispiirin ulkopuolelle juuri mainitun lainkohdan perusteella. Näin ollen enemmän lausunnon antaminen asiasta raukeaa.

Sovellettu lainkohta

Työaikalain (605/1996) 2 §:n 1 momentin 1 kohta.

Lausunto on yksimielinen ja se perustuu puheenjohtaja Pärnäsen sekä jäsenten Ahonen, Douglas, Koivu, Leppänen, Meklin, Romo ja Teronen mielipiteeseen.